

úvod do morfologie a fylogeneze rodu

ÚVOD DO MORFOLOGIE RODU

Jarmanky jsou sympodiálně rostoucí vytrvalé byliny s dřevnatějícími oddenky a dlanitolaločnými, pilovitě vyřezávanými listy. Pětčetné kvítky jsou sdružovány v jednoduchých, barevnými listeny lemovaných okolících, seskládaných ve vrcholičnatá květenství. Přetrvávající sepaly bývají často delší plátků korunních, stejně tak tyčinky; plodem je nápadně žebernatá, silicemi bohatá dvounažka s potlačeným karpoforem.

Astrantia major L.

ÚVOD DO FYLOGENEZE RODU

Jarmanky s pouhými čtyřmi dosud přežívajícími dalšími rody (*Sanicula*, *Petagnaea*, *Hacquetia* a *Eryngium*) spadají k podčeledi *Saniculoideae*, která patří k vývojově nejstarším větvím čeledi *Araliaceae*, a dle molekulárních dat se zdají být v této podčeledi nejstarší odštěpenou skupinou (DOWNIE & al. 2000). Vnitrorodová klasifikace je dosud založena jen na datech morfologických a dělí asi deset známých druhů ve dvě sekce:

sekce *Astrantia* (Astrantiella)

s kožovitými, třínervými, relativně úzkými a početnými listeny pod okolíky, s nervaturou jen ojediněle anastomizující a sotva vyniklou

květy s tupě zakončenými kališními lístky

čtyři druhy rozšířené převážně v jihoevropských horách

«« *Astrantia minor* L.

sekce *Macraster*

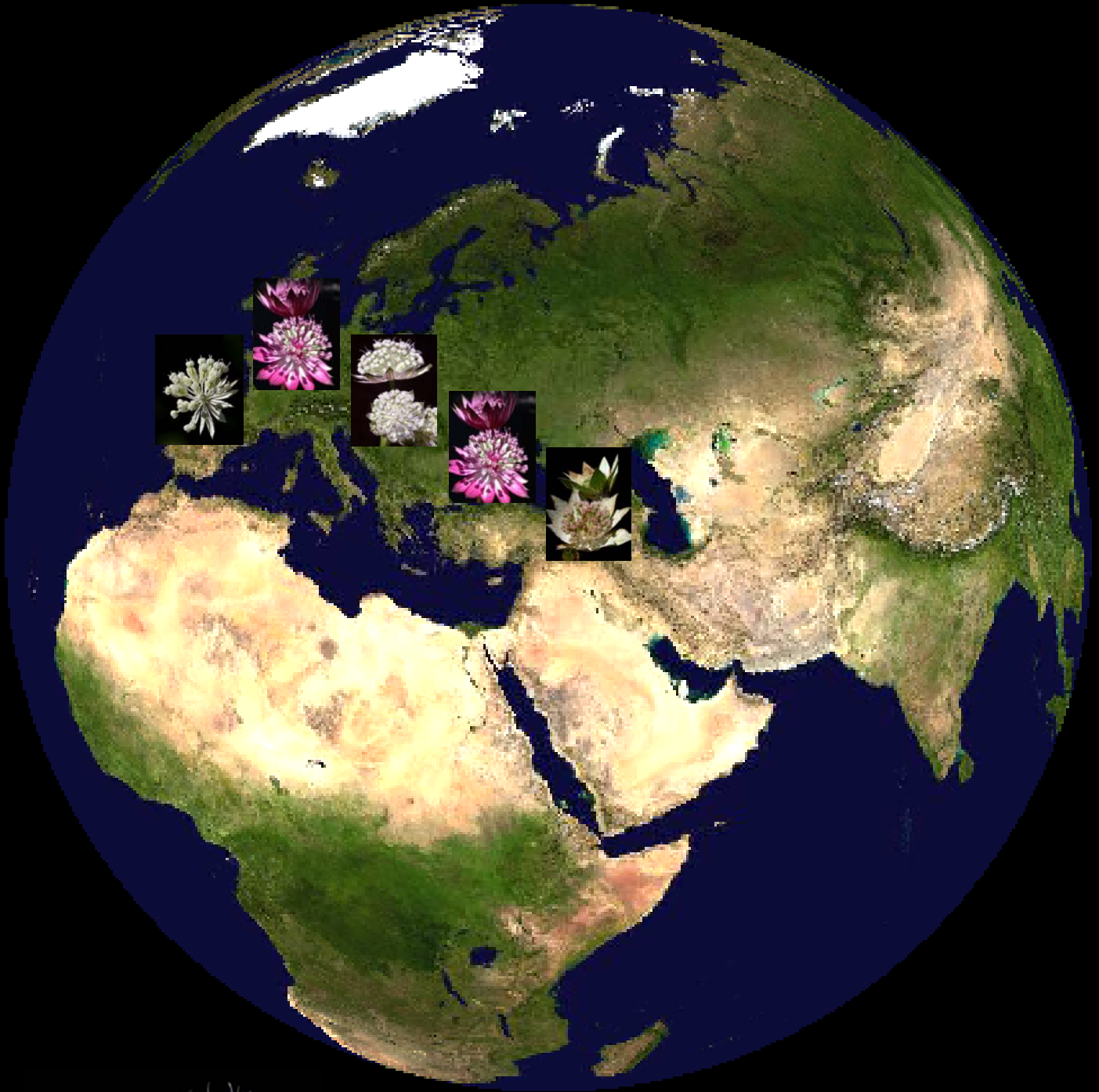
s listeny pod okolíky tuhými a až pětinnými, se sít'natou a zpravidla nápadně vyniklou nervaturou

květy s kališními cípy šídlovitě hrotnatými a nepřerůstajícími
petaly

asi šest druhů s eurokavkazským rozšířením

«« *Astrantia maxima* PALLAS

GEOGRAFICKÉ ROZŠÍŘENÍ

LITERATURA

WOLFF H.: *Umbelliferae-Saniculoideae*. - in Engler A.: Das Pflanzenreich Ev.228, Leipzig und Berlin 1913

DOWNIE S.R., KATZ-DOWNIE D.S., WATSON M.F.: A phylogeny of the flowering plant family *Apiaceae* based on chloroplast DNA *RPL16* and *RPOC1* intron sequences: towards a suprageneric classification of subfam. *Apioidaeae*. American Journal of Botany 87(2): 273-292, 2000